

РЕЗЮМЕТА
НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ И ПУБЛИКАЦИИ
на

ас. д-р Румяна Илчева Неминска,
(след придобиване на ОНС – доктор)

представени на конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” по: Теория на възпитанието и дидактика (начална училищна педагогика), в област на висше образование
1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, обявен от Тракийски университет (ДВ бр. 22/ 22.03.2016)

МОНОГРАФИИ

А.1. Аксиомата толерантност, изд. Буквите, ISBN 978-619-154-086-0, 2014 г. С.

Монографичният труд „Аксиомата толерантност“ е съчинение, в което са интегрирани елементи от философско -, научно - и практико - педагогическото познание.

В интерпретативно - творчески вариант се представя значимостта на философската идеята за междурелигиозната толерантност като фундамент в образователно-възпитателните аспекти за времето си.

Специално място се отделя на толерантността като научен проблем в реда на еволюцията на обществено-образователните парадигми - традиционна, хуманистична, постмодерна парадигми. Извежда се научно понятие „*парадигма на толерантността*”, което се стреми да дефинира едно съвременно интердисциплинарно познание; представят се неговите съдържателни характеристики. В частно-дидактически аспект се разглеждат ценностните контури на три световни религии – юдаизъм, християнство, ислям и техните педагогически проекции. Представени са резултати и изводи от анкетиране на начални учители за приложение на образователна програма (за 1.- 4.клас). Монографията обосновава и очертава педагогическите проекции за мястото и ролята в начален етап на обучение на едно специфично по своята същност аксеологическо познание, разглеждано като част от морално-ценностната грамотност на учениците.

Д.3. Образователни технологии в аксеологическото познание, изд. Буквите, ISBN 978-619-154-141-6, 2015 г. С.

Монографията „Образователни технологии в аксеологическото познание“ има научно–приложен характер. Чрез съдържателната си същност се очертава като самостоятелна, принося монография.

В първата част са анализирани кратки фрагменти на обществено - значими документи, редуцирани за педагогически цели. Във втора глава, представянето на технологичните схеми във вида на първоначалното им конструиране е с образователна цел. Технологичните схеми се представят в ролята на учебно-дидактически матрици за студентите. В третата част на помагалото са представени учебни дидактически казуси, чрез които студентите могат да упражнят своите познания, да конструират учебна програма и технологии. Дидактическите учебни казуси са разделени на педагогическо-ситуативни, педагогическо-конструктивни, теоретично-емпирични, които имат различна технологично-обучаваща цел. Дидактическите учебни казуси са рална възможност за очертаване на интердисциплинарни предметни области в начален етап на образование.

А.2. Интердисциплинарното обучение (1. – 4. клас), изд. Буквите, ISBN 978-619-154-140-9, 2015 г., С.

В монографичния труд се разглеждат основанията и перспективите за развитие на интердисциплинарното обучение. Отправна точка в концепцията са тенденциите за промяна в началното училище, обвързани с най-динамичното и субектно променящо се ядро – детето, в неговата роля на ученик.

В първа глава интердисциплинарното обучение е разгледано като потребност на съвременното общество и оттам - като образователна перспектива за началното училище. Структурирани са: - научен тезаурус, който в рамките на труда, обуславя терминология, научни методи и похвати; - педагогически дизайн със съдържателни структурни елементи; - модел на интердисциплинарно обучение. Интердисциплинарното обучение се обосновава чрез ситуационно-действиен подход, възрастовите особености на малките ученици и съответни таксономии.

Специално внимание в труда се отделя на научно-теоретичното уточняване на понятия (названия на интердисциплинарни модели), тяхното йерархизиране и съотнасяне

към цел и етап на обучение.

В монографичния труд е описан триформатен интерактивен инструмент за провеждане на научно изследване със студенти – бъдещи учители. Състои се от: тристъпков интерактивен въпросник; учебно-приложна задача за интегриране на ИКТ в учебната дейност; дидактически казус в акеологията на гражданското образование. Описана е технологията за прилагане на интерактивния въпросник. Целта на изследователската част е проучване нивото на умения и нагласи на студентите–педагози за постигане на нов клас компетентности – от по-висок интердисциплинарен ред. Изводите проектират бъдещата визия за профила „начален учител“ през погледа на съвременните студенти. Специфично характерно в монографията е „мотото“ записано пред всяка глава. То, през погледа на детско философското възприятие, ориентира посоката на дидактически и педагогически търсения. Като нито за миг от мисълта и погледа на автора не убягват уменията, информираността и *очакванията на съвременното дете*.

A.3. „Interdisciplinary training“, ISBN 978-3-659-80144-0, 2015 г. Lambert Academic Publishing , Germany

Част от монографията „Интердисциплинарното обучение 1. – 4. клас“ се публикува като отделна студия на английски език в издателство Lambert Academic Publishing (LAP), Germany, под наименованието „Interdisciplinary training“. В студията са представени основните характеристики на интердисциплинарното обучение и работен научно-изследователски тезаурус. Описан е педагогическият дизайн, спецификата и характеристиките на интердисциплинарния обучителен модел. Представени са психолого-таксономичните основания за развитие на интердисциплинарното обучение в начален етап и примерни интердисциплинарни модела на обучение. Публикувани са методологията на изследването и емпиричните резултати от него.

А.4. Симуляционно базирано педагогическо обучение, ISBN 978-954-305-412-1, 2015 г. Ст. 3.

Монографичният труд „Симуляционно базирано педагогическо обучение“ се разглежда като интерактивна надстройка на интердисциплинарното обучение.

В първа глава се извеждат теоретичните основи на симуляционно базираното педагогическо обучение. Понятието „педагогическа симулация“ се разглежда като *основен конструкт* на симуляционно базираното педагогическо обучение.

Изследователското определение гласи, че симуляционно базираното педагогическо обучение (СБПО) е конструирано от поредица педагогически симулации, които позволяват развиване на първоначален педагогически опит без последствия от фактологически и методически грешки. СБПО е планирано и целенасочено симулиране на професионална реалност, в която студентите получават възможност педагогически да експериментират и мултиплицират знания и умения. Това е практическо обучение, в което се имитира или конструира педагогически холистична среда. СБПО се разглежда като образователна интерактивна технология; като платформа, която съхранява практически учебен опит; а също и като конкурентна среда за развитие на педагогически умения и компетенции. Изведени са основни принципи и е очертан педагогическият дизайн на СБПО. *Наблюдаеми компетентности в СБПО* се очертават в четири нива: *себerefлексивно ниво, колаборативно ниво, дискурсивно ниво, ментално ниво.*

Във втора глава са разработени примерни учебни материали, свързани със СБПО. Учебните материали съдържат три основни части: теоретична част (за самоподготовка); упражнителна част (за себереализация); симуляционен казус (за трансфериране на дейности и умения); въпросник за самооценка/оценъчна карта (саморerefлексия).

В трета глава на монографията са описани интерактивни техники за организиране на симуляционно базирано педагогическо обучение, представени са студентски рефлексии и практически казуси, конструирани в реално време на учебна практика и семинарни упражнения.

ПУБЛИКАЦИИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ НАУЧНИ ИЗДАНИЯ

В.1. (2013) Технология на аксеологическото познание при образование за междурелигиозна толерантност, сп. Педагогика, ISSN 0861-3982(Print), бр.7.

В настоящото изложение се разглеждат технологични и таксономични проекции за развитие на ценностен модел в образованието за междурелигиозна толерантност. Предлага се педагогическа технология за инструментализиране и редуциране на учебното мултирелигиозно познание. Основната идея е да се подкрепи и насърчи българският учител в една твърде широка и рискована интердисциплинарна аксеологическа област – тази за развитие на междурелигиозната толерантност у подрастващите. За нуждите на технологията се извеждат като водещи – диалогичният и контекстуалният подходи при инструментализиране на рефлексивно-ценностното познание.

В.2. (2014) Methodological problems in integrating information and communication technologies in elementary school, The Malopolska School of Economics in Tarnów, Research Papers Collection, Innovations in Modern Organizations Economic and Social Aspects, PL ISSN 1506-2635, Issue 2.

В статията се коментират въпроси и проблеми, свързани с използването на информационни и комуникационни технологии в началното училище. Управлението на педагогическия процес от първи до четвърти клас има своите специфики, от които следва и спецификата на работа с информационни и комуникационни технологии, а именно – интегриране на технологични и нетехнологични умения, придобивани в различни учебни предмети. В статията се прави кратък преглед на някои от новите технологии, използвани в начален етап на българското училище - многоточковата технология (мултипойнт технологията) със софтуер - "Енвижън" и "Маус Мишиев", възможностите на сензорното обучение, чрез софтуерния продукт "Джъмпидо". Технологичният преглед представя общи параметри за разработване на методи за многоточковата (мултипойнт) технология в процеса на обучение в начален етап. Ключов елемент в методика на многоточкова технология са нетехнологичните умения. *Интеграцията между технологични и нетехнологични умения е един от начините за съвременно интердисциплинарно обучение в начален етап на образование.*

В.3. Гражданската култура в училищната общност – предизвикателство към философията на промяната, сп. Педагогика, ISSN 0861-3982 (Print), бр.7, 2014 г.

В статията се разглеждат социални и структурни измерения, които рефлексират върху технологичната същност и реализация на гражданското образование в училищната общност. Коментират се варианти и подходи за неговото по-пълноправно и пълноценно развитие като практико-приложен комплекс от умения, както и неговото таксономично и технологично развитие. Гражданското образование (след 1998 г.) се определя като динамичен процес и се интраполира в няколко нива. Активното взаимодействие между тях очертава гражданското образование като динамичен трифазен модел. Застъпва се тезата за конструиране на критериално-оценъчен модел за съдържателни интердисциплинарни стандарти, образователни кредити, препоръки и портфолиа за гражданска реализация. За активизиране на препоръчителна гражданско-образователна приемственост между образователните институции.

В.4. Социализиращата роля на домашната работа в аспекта на глоболизиращото се общество, сп. Педагогически форум, ISSN 1314-7986, бр. 2, 2014 г.

Статията разглежда дидактичния компонент „домашна работа“ като социална платформа за развитие на когнитивни умения, умения за общуване, интерпретация и себеутвърждаване. Представени са резултати от емпирично изследване за социалната роля на домашната работа и очакванията към нея като елемент от успешната себerealизация на малкия ученик. Прогностичният анализ е свързан със съдържателния и структурен дизайн на домашната работа с оглед увеличаване възможността за родителско включване. Представени са резултати и изводи от проведено емпирично изследване за проучване нагласите на учители и родители относно формата и функцията на домашната работа в начален етап. Извеждат се три емпирично – изследователски периметъра: общуване, време, формат. Като чрез тях се очертават съвременните очаквания и реалии за педагогическия дизайн на домашната работа. Чрез теоретично-практическо обосноваване в статията се очертава социализиращата функция на домашната работа като поле за изява на малкия ученик, като организационна форма за развитие на личностни умения и качества.

В.5. Национално външно оценяване по „Човекът и обществото“ и гражданското образование, сп. Педагогически форум, ISSN 1314-7986, бр. 4, 2014 г.

Статията разглежда националното външно оценяване по „Човекът и обществото“ като инструмент за оценяване на граждански и социални умения у учениците в края на начален етап. Проследява развитието и целта на стандартизираното оценяване в неговите европейски и национални измерения. Очертава професионални, организационни и тематично - съдържателни проблеми в процеса на националното външно оценяване. Предлага нова структура за конструиране на изпитния тест по НВО за „Човекът и обществото“, включваща интердисциплинарни дидактически казуси, свързани с оценяване на граждански и социални умения.

В.6. Учебно-практическа технология за развиване на педагогически умения у студенти – педагози, сп. „Продължаващо образование“, ISSN 1312-899X, бр. 39, 2015 г.

В статията се описва учебно-практическа технология за развиване на педагогически умения. Специално внимание се обръща на *начините*, чрез които младото поколение развива социални умения и към това *как* се научава да бъде активно ангажирано. Основополага се тезата, че днешните студенти - педагози са изправени пред предизвикателството да бъдат учители на поколение, непознаващо прехода, идеологиите и идеологемите. В теоретико-конструктивен план се разглеждат: *операционални опори* за конструиране на учебно-практическата технология; *упражнителни технологии* за моделиране на професионално поведение за взимане на решения чрез отворен диалог и постигане на положителен резултат. Технологията на обучение включва няколко етапа: - делегиране, моделиране, актуализация. Като всеки етап има своя технологична специфика. Методологията на технологичното обучение включва набор от интерактивни методи за постигане на знания и умения – интерактивна лекция, работа с текст, библиография, интернет, решаване на казуси като изпитен вариант. Очертаната учебно-практическа технология се доказва като подходяща за обучение, целенасочено конструирана спрямо същността на преподаваната материя, учебна среда и умения на обучаемите.

В.7. Преподаване чрез казуси в аксеологията на гражданското образование, сп. Педагогически форум, ISSN 1314-7986, бр. 1, 2015 г.

В статията се разглежда един от интерактивните ситуационни варианти - преподаването чрез казуси като метод и технология. Извежда се спецификата на казус-преподаването и казус-технологията. Обучителната приложимост на казус-преподаването се открива в няколко аспекта: целенасочена активност (в случая: аксеологическа), интерактивна обучителна стратегия, емпиричен изследователски метод.

В статията, казус-технологията е насочена към повишаване на мотивацията и интереса на студентите. Нейната приложимост се отнася към практическото приложение на теоретичните концепции; насърчаване на активно учене; осигуряване на възможност за развитие комуникация, групово работа при решаване на проблеми. Технологичната структура на казус преподаването се систематизира в четири основни нива. Дискурсът на приложение може съдържателно да разшири и надгради тези нива според спецификата. Казус-преподаването се разглежда като емпиричен изследователски метод. Неговата специфична технологична структура се йерархизира в осем нива, свързани с контекста на приложението му. Фокусът на подобно преподаване е върху едновременното развиване на общи, професионални и ценностни компетентности.

В.8. За междурелигиозния диалог, обществените нагласи и образователната промяна (Размисли върху една изгубена страница), сп. Педагогика, ISSN 0861-3982 (Print), ISSN 1314-8540 (Online) бр. 4, 2015 г.

Статията е свързана с ретроспекцията към публикуван отзив във виртуалното пространство, свързан с проблема за религиозното познание в училище. Има за цел да очертае прогресивните тенденции в подобен диалог, така че да породи педагогически вярна рефлексия към проблеми и деструктивни явления в образователното пространство. В статията се разглежда проблемът за възпитателните и корективни възможности на междурелигиозното образование. Представят се съвместни световни инициативи и тенденции в развитието на междурелигиозен диалог. Конструират се идеи за образование и развитие на специфични умения у студенти – в качеството им на междурелигиозни педагози. В статията е предложен различен поглед за коментиране на религиозния факт - чрез образователния дискурс. Образователният дискурс отправя перспективата към

„моделирането“ на нова тип класна стая - „междурелигиозна класна стая“, която иманентно и „неопределено“, всекидневно присъства в училищната среда и търси отговор на въпроса – как? Разглежданият проблем очертава и мястото на междурелигиозното образование като медиатор между общество, образование и религия. Застъпва се тезата, че то има потенциала да изведе сред гражданите единни и общи възпитателни ценности и от друга страна да отговори на очакванията за религиозната свобода, толерантност към различията и другостта.

В.9. (2015) Учителят – фактор на промяната (Една рефлексия за Visible Learning). Journal of educational, science and arts Vol. 2 / 2014-2015

В научната статия се разглежда проблемът за „ефектите“ в образованието през призмата на мета-изследването на проф. Джон Хети - Visible Learning (2009 г.). Основния въпрос, към който е насочен изследователският поглед в статията е ролята на учителите като фактор на успешното обучение. Поставена е амбициозната задача да се потърсят и представят „ефекти“, които биха могли да бъдат работещи в българския обучителен модел. Изследователският паралел открива, че „ефекти“, неработещи в англоговорящи училища са работещи в модела на българското училище.

Друг въпрос основно коментиран в статията е развитието на професионално-дидактическата компетентност на учителя. Професионално-дидактическата компетентност се разглежда като съвкупност от предметно-методическа, предметно-дидактическа, предметно-научна, психолого-педагогическа компетентност. Към тази симбиоза се добавя и емоционално-волева компетентност, свързана с управление на емоции, професионално поведение и етикет на педагога. Детайлизирането на професионално-дидактическата компетентност извежда съдържателно наблюдаемите умения. Професионално-дидактическата компетентност на учителя е представена като "мярка за ефективност" в процеса на обучение.

В.10. Теоретико–педагогически подходи на медийното образование в началното училище, електронно научно списание Българско списание за образование, ISSN 1314 9059, бр. 1, 2015 г.

В статията се разглежда медиаобразованието като фактор за развитие на личностни качества и умения за учене у учениците от новото хайт-поколение. Редуцират се целите, средствата и етапите в медийното образование спрямо особеностите на учениците от начален етап. Извеждат се теоретични и педагогически подходи, приложими в началното училище, както и операционални подходи за конструиране на образователни интердисциплинарни технологии. Специално внимание се обръща на операционалните подходи: тематично-дейностно ориентирани и личностно-ориентирани. Разглеждат се в система понятия като медийна грамотност, медийна култура, медийно образование. Очертава се значимостта на информационната култура на преподавателя. Медиаобразованието се разглежда и като тенденция за разгръщане на интердисциплинарни образователни модели, така че учениците от начален етап да се възпитават, образоват и развиват в дух на свобода, зачитане на правата и спазване на правилата.

В.11. Методи за интердисциплинарно обучение - електронно научно списание Българско списание за образование, ISSN 13149059, бр. 2, 2015

Настоящата статия е насочена към разглеждане на въпросите за методите в интелектуалното обучение. В научно-понятиен план се очертават границите на мултидисциплинарните и интердисциплинарните методи. Като перспектива за методологична систематика се въвежда и разглежда понятието мултиметодология. Извежда се определение с научно-изследователски характер за мултидисциплинарен метод като се разглеждат негови специфични разновидности: количествен метод, качествен метод, комбиниран метод и перспективи за тяхното приложение. Важно внимание в статията е отделено на моделите на мултидисциплинарни методи, тяхното приложение, технология и специфика. Като по този начин се очертава теоретичната основа, върху която могат да се обучават и развиват настоящите студенти- педагози.

B.12. (2015) Education for interreligious dialogue. Interactive situational methods for learning of students. *International Journal of Information Research and Review, December 2015 Vol. 02, Issue, 12*

В научно-изследователската статия се описва интерактивна технология на обучение на студенти; представят се емпирични резултати от симулационно базирано обучение в дисциплината „Интегриране на знанията за религията в начален етап“. Педагогическият дискурс на религиозното познание като предмет на изследване се концептуализира чрез различни интерактивни и симулационно базирани педагогически стратегии. Очертават се *принципите*, върху които се изгражда процесът на обучение. Представя се *тримодален обучителен конструкт*, чрез който се осъществява обучението на студентите. Извеждат се водещи методи като: *академично-организационен, ситуационен и симулационни методи*.

В статията е представено емпирично изследване, реализирано с 95 студенти, изучаващи дисциплината. Цел на изследването е да се проучат образователните потребности на студентите и да се конкретизират техните очаквания в учебна дисциплина с познавателен фокус „религията като културен факт“. Вторична изследователска цел, произтичаща от технологията на обучението е апробиране на симулационните модели, включени в интерактивното интервю. Моделирането се прилага при конструиране на дидактични казуси, свързани със съдържанието на учебната дисциплина. Емпиричните резултати утвърждават симулационно базираното педагогическо обучение като успешна технология в преподаване на религията като културен факт на академично ниво.

B.13. (2015) Civil Discourse of Religious Knowledge (For Modern Model of Religious Education). *American Journal of Educational Research, Vol. 3, No. 12, 1496-150. DOI:10.12691, Indexed by Google Scholar, Open Access, Crossref.*

Основна цел на изложението е да се открият историческите и обществени метаморфози, които съпътстват развитието на гражданското образование и религията като учебни предмети в българското училище. Основна теза в статията е, че мирното съвместно съжителстване на различни религиозни общности в България е исторически обусловено и е естествен ход в обществените взаимоотношения. Учебните предмети гражданско образование и религия имат своята формираща функция в развитието на гражданската образованост и религиозна толерантност. В статията се разглеждат нормативни и

методически предпоставки за развитие на учебните предмети – гражданско образование и религия като индикатори на демократичност в българското училище. Демократичните промени в българското училището са свързани с определени исторически събития – след Освобождението през 1878 г.; след рухването на комунистическият режим през 1998 г.; и дешните образователни реформи. В този смисъл се разглеждат тенденциите в развитието на цел, съдържание и методика за учебните предмети по гражданственост и религия. Водещ факт в анализа е, че двата учебни предмета имат паралелно, съпътстващо и допълващо образователно съдържание. Основното заключение в статията е, че разбирането на религията като културен факт е *процедурна стратегия*, за да се справи българското публичното съзнание с нетракуван по-рано проблем. Това разбиране е съпътстващо, подпомагащо средство за въвеждане на обществото в религиозната култура и морал. То е позитивно движение и към идеята, че диалогът между различните религии и секуларните гледни точки е напълно приемлив и адекватен на нивото на научния, образователен и публичен дебат.

B.14. (2015) Moral values dilemmas in Bulgarian education. *Global Journal of Advanced Engineering Technologies and Sciences*. ISSN 2349-0292, Impact Factor 2.365, Indexed by - <http://www.gjaets.com/index.html>

Основен акцент в статията е трансформацията на ценностната система в ситуация на идеологеми и последващо тяхно рухване. Проблематизиран е ценностният вакуум, в който израстват младите поколения и липсата на опори за формиране на морална грамотност. Очертават се проекции за реализиране на практически ценностен модел, наречен: демократично-етично гражданство. Конструира се интегративно понятие за функционално-етичната грамотност с подструктурни елементи: функционално-морална грамотност, религиозно грамотни личности. Поставя се основата на йерархично развитие на ценностната същност на понятието грамотност и се очертава изследователски емпирично-понятиен апарат на педагогическата аксеологията. Като ядро на функционално-етичната грамотност, моралната грамотност очертава граници за възможна педагогическа рефлексия. Сложната интеграция между знание (грамотност), практически ползи от него (функционалност), норма, норматив (морален императив), насочва към потребност от научно-теоретична инструментализация в когнитивно ниво знание. Основният казус в

статията е да се инициира дискусия върху една по-различна концепция за *гражданския дискурс* на познанието за религията и образоваността на подрастващите като религиозно грамотни личности.

B.15. (2015) Models interdisciplinary learning for primary education (OR: What else to know and can students?) *Trakia Journal of Sciences, Vol. 13.*

В статията се разглежда проблемът за нов подход към обучението – този, свързан с разбирането за интердисциплинарното обучение. Застъпва се тезата, че интердисциплинарното обучение на всички нива е далеч по-успешно и перспективно. То има инструментариума да намира отговори на комплексни въпроси при решаване на сложни проблеми, които са все по-често извън обсега на една отделна дисциплина.

Интердисциплинарното обучение се разглежда през призмата на две концепции: тази за интегриране и тази на отделната дисциплината. Извежда се тезата, че дисциплините не са във фокуса на интердисциплинарността - фокус е проблемът, въпросът или интелектуална част, с която всяка дисциплина се занимава. Дисциплините са просто средство за тази цел. Интегративният процес включва създаването на поле на безконфликтни прозрения в определен проблем от две или повече дисциплини. Интердисциплинарната единица се изследва и коментира от перспективите на множество дисциплини. Като важна тенденция се очертава студентите да се насочват към аксеологическото познание и ценностни обобщения. Целта е да се създаде интердисциплинарно звено между няколко дисциплини. Като в този процес е важно не само какво правят и знаят студентите, но и перспективата, което им предлага преподавателя. Основна теза е, че у студентите се развиват интердисциплинарни умения като по висока степен на професионалното умение. Представена е примерна структура за планиране на интердисциплинарни единици в начален етап на образование, в която всеки обучаем може да развива професионална креативност.

B.16. (2016) Technology of competence and effects in the pedagogical process. *International Journal of Current Research, Vol. 8, Issue, 01 – SJIF IF 6, 26*

Основен изследователски въпрос, който се поставя в статията е този за компетентностната технология. Извеждат се научно-изследователски постановки за релацията: компетенции –

компетентност – компетентностна технология. В този изследователски ред се определя, че компетентностната технология е такава технология, която може да комбинира определени компетентности за решаване на конкретен педагогически и професионален казус. Като опорен пункт за конструиране на компетентностна технология се използват „ефекти“ от изследването „Visible Learning“ на професор Джон Хети. Извеждат се групи, значими фактори/ефекти, които са възможно ядро на работещи компетентностни технологии. Насочва се вниманието към целта – защо се конструира една такава технология: как и какво да избере учителя, за да операционализира дейността в контекста на постигането на учебната цел.

V.17. (2016) Социални функции и съвременни подходи в учебните програми за начален етап на образование. Педагогически форум, бр. 1.

В статията се разглежда проблемът за образователната реформа откъм нейния социално-действен и функционален механизъм. В този контекст се разглежда и въпроса за педагогическата компетентност на учителите: като действен механизъм на социалната функция на учебните програми. Извеждат се компетентностният, дейностно-ориентиранят и интердисциплинарен подход като основни, имплицитно въведени в дейностите за постигане на резултати по учебните програми. Основен извод е, че демократизиращата функция на образованието и иновативните функционални подходи са в симбиозно съчетание спрямо педагогическите компетентности на учителите. За своето пълноценно реализиране те се нуждаят от подкрепата на педагогически компетентности, свързани с улесняване на иновационните процеси на преподаване и учене. В този смисъл се заключава, че социалните функции и съвременни подходи в учебните програми са качествено зависими от променливата „педагогическа компетентност“.

ПУБЛИКАЦИИ В СБОРНИЦИ ОТ НАУЧНИ ФОРУМИ

C.1. Pedagogical skills essential for working in "Interfaith classroom" in elementary school (OR: how to teach the knowledge of religions in elementary school?), (9th International Balkans Education and Science Congress, Trakya University – Edirne), 2014г.

Докладът е подготвен на английски език за Деветия Международен Балкански конгрес в Одрин. Основната му цел е да представи историческите, обществените и социални щрихи в развитието на учебните предмети гражданско образование и религия *в българската образователна система. Техните паралелни приноси, развитие и перспективи.* Проблематиката се разглежда чрез исторически, обществени и образователни основания като всяко от тях е натоварено със спецификата на времето си. Важен дял има *съвременния обществен паралел*, свързан с нивото на развитие на обществено съзнание и потребност от умения за живот в един глобален мултирелигиозен свят.

.... .05.2016 г.

Подпис.....